

hogy önállóan kidolgozott városfejlesztési politikát folytasson.

Melyik magyar város mondhatja el magáról, hogy ötvenhat millió vagyon fölött rendelkezik? Pedig ez csak a hivatalos vagyoneleltár, mely régi hagyományok alapján, helytelen becsértékek feltüntetésével szokott készülni. A valóságos forgalmi értékek feltüntetésével készített vagyoneleltár százmilliónál nagyobb értéket tüntetne fel. Ennek az összegnek rentéje pedig évi négymillió koronát eredményezne a városnak, ha az a vagyon modern fogalmak és reális számítások szerint volna gyümölcsöztetve. Évente négymillió koronát költhetne a város saját közigazgatására, adósságainak törlesztésére, új beruházásokra és egyéb üdvös kiadásokra, eltörölhetné a pótdót és a fogyasztási vámkat, ha meglevő vagyoneleltárral jobban tudna gazdálkodni.

Mikor azonban a hetvenezer katasztrális holdat kitevő ingatlanbirtok eladása szóba kerül, a számítani nem szerető patrioták egyszerűen odalökik egyetlen komoly érvüket ilyenformán: „Hát már az ősi földet is kienedjük a lábunk alól?” Ez a konzervatív ellenkezés akadályozta meg mindeddig, hogy a város áttérhessen a modern pénzgazdálkodás üzemére és holt tőkéit értékük szerint gyümölcsöztesse.

Természetes, hogy ilyen viszonyok között minden ötletre kész a kádencia: nincs rá pénz. Ezért skrupulózus és fősvény a város hatósága. Olyan a szegedi közigazgatás, mint a híres Tóth Julcsa gazdálkodása. A város szívében fekvő pompás saroktelkét paragon heverteti, mert igaz ugyan, hogy dúsan jövedelmező bérpalotát lehetne oda építeni, de minek? mikor a régi dűledező

falu bagolyvár még nem akar összeomlani? Ha eddig jó volt, jó lesz ezután is. Ez a jelszó. A gyávaságnak jelszava.

Folytatódik a harc a moziskeccs körül.

— A helyettes polgármester és a főkapitány nyilatkozata. —

(Saját tudósítónktól.) Ugy látszott, hogy a miniszternek a nyilvános vigalmakról szóló szabályrendelet ügyében hozott legutolsó döntésével és a közgyűlésnek ezt követő egyhangu határozatával a mozis, kabarék és kinemaszkeccsek végleg lekerülnek a közigazgatási viták színteréről. Almácssy Endre szinigazgató meghozta a csalódást. Szerdai számunkban közöltük egész terjedelmében azt a beadványát, amellyel a tanács útján azért kíván a belügyminiszterhez fordulni, hogy az a kinema-szkeccset rendes szintársulat színielőadásának mondja ki és annak előadását kizárólag a szinigazgató számára tartsa fenn.

Ha nem tartanók Almácssy Endrét, mint szinigazgatót legalább is komoly embernek, azt kellene hinnünk, hogy — tréfál. Régi határozatok, miniszteri döntések, paragrafusok között bukdácsol és rá akarja sütni azok közül arra, amelyik az ő üzletének kedvező, hogy legalább is olyan jelentősége van, mint a kuriai döntvényeknek. Nem fogunk vitát kezdeni amiatt, hogy milyen műfaj a moziskeccs, rendes, vagy rendkívüli szindarab-e és hogy milyen indokok alapján határozott eddig ebben a kérdésben a tanács. Nem engedjük az ügyet mellékvágányra terelni. A közgyűlést, de a minisztert se vezethették a híres 6. paragrafus megalkotásánál, illetve jó váhagyásánál esztétikai szempontok, hanem minden bizonnyal az az egyedül helyes és reális várospolitikai elv, hogy a több mint százezer lakosu Szegeden nem szabad minden szórakozási eszköz szolgáltatását egy

kézbe letenni, ezzel a szórakozások nivóját lesüllyeszteni, a város életét elszibbasztani és egész közönségét egyetlen vállalkozónak kiszolgáltatni.

Almácssy ur nagyon jól tudja, hogy a vigalmakról szóló szabályrendelet 6. paragrafusának milyen magyarázatot adott a közgyűlés Pásztor Józsefnek, a Délmagyarország felelős szerkesztőjének indítványa kapcsán, amikor egyhangu határozattal kimondta, hogy a már felterjesztett és két ízben megszüregetett szabályrendelet módosítását úgy kívánja értelmezni, hogy kabaré, mozi, kinema-szkeccs, kinetofón és a modern technika minden vivmánya előadható legyen. Almácssy ur nagyon jól tudja, hogy a már belügyminiszterileg jóváhagyott 6. paragrafusnak milyen magyarázatot adott a tanács, a főkapitány, de természetesen, hogy elvi jelentőségűnek nem ezt a magyarázatot kívánja feltüntetni, hanem azt, amit még a régi szabályrendelet rendelkezései alapján adtak a szabályrendeletnek. Almácssy ur tehát a város egész hatóságának és közönségének határozatával szembehelyezkedik. Hiába hangoztatja ennek ellenkezőjét. Ép ezért lehetetlennek tartjuk, hogy beadványa egy tisztán formai okokból felterjesztett, tehát olyan közgyűlési határozathoz csatoltassék, amelynek érdemi része már elintézését nyert s amelyet Almácssy ur nem tartott szükségesnek bolygatni akkor, amikor még azt hitte, hogy biztos nyeregben ül. Amennyiben a tanács mégis azon a véleményen lenne, hogy az a beadvány a közgyűlés határozatával együtt a belügyminiszterhez felterjeszthető, tessék csatolni hozzá a tanács és a főkapitány ismeretes véleményét, a februári közgyűlésnek ebben az ügyben hozott egyhangu határozatát, az összes szegedi napilapoknak azokat a példányait, amelyek ezzel a kérdéssel foglalkoztak és mindannyian azért vívtak harcot, hogy a közönség tanulási alkalma kitágíttassék, szórakozási módjai megsokasodjanak és ezzel megfinomodjanak, szóval megteremtessék nem a versenyt, hanem csak az átmenet a versenyhez, ami a színház nivóját is kétségtelenül emelni fogja. Hisszük, hogy a belügyminiszter ebben a szigorúan önkormányzati ügyben a város egész közönségének osztatlan akarásával szemben nem az érdekelt színházigazgató alarátát fogja érvényre emelni.

Még csak két dolgot: Almácssy ur nagyon tudja, hogy a mostani pénzügyi viszonyok távolról sem kedveznek annak az áramlatnak, hogy Szegeden a téli hónapokban nivós kabaré vagy orfeum keletkezzék. Ehez pénz kell. A mai pénzsűk és vállalkozni nem merő világban aligha fog akadni valaki, aki megreszliköznná azokat a százezreket, amelyek egy ilyen intézmény megteremtéséhez szükségesek. Nivótlan kabaré vagy orfeum meedő kísérlet maradna Szegeden és kapuit rövid fennődés után minden bizonnyal, kénytelen lenne bezárni. Négy mozija van már Szegednek, az egyetlen előny tehát, amely a most következő években a szabályrendelet új rendelkezéséből a közönségre hármlanér, éppen a mozi-szkeccs lenne. Ettől az egy előnyétől kívánja tehát a szinigazgató ur megfosztani a közönséget, közben vervén a mellét, és mondván, hogy „méltányolni akarom azokat a szempontokat, amelyek a tekintetes törvényhatóság akaratát irányították a szabályrendelet módosításánál.” Azt hisszük, udvariassági kijelentések, konvencionális bőkok nem fogják megtéveszteni sem a tekintetes törvényhatóságot, sem a közönséget, amely egyként ad létalapot mozinak és színháznak, amelynek a bőrére megy te-

Pedig úgy van: a tekintetes asszony meghalt, mert tudjátok meg, hogy a méltóságos főispán ur engem kinevezett nagyságos asszonynak. Itt az írás róla! s ezzel feléjük tartotta a főispán levelét, miközben tovább szólott népéhez:

— Elrendelem tehát, hogy a mai naptól fogva cselédeim apraja-nagyja, fiatalja-öregje nagyságos asszonynak szólítsón. Ennek a nagy kitüntetésnek az öröme pedig ma ebédre minden rendű és rangu cselédemhez én vendégem. Menjetek le az udvarra, térítve van!

Hát ilyen nagy tisztesség volt akkoriban Erdélyországban a nagyságos asszony címzés. Márika nagyságos asszony legalább ilyen nagyra volt vele. Ő még olyan naiv volt, az ártatlan, hogy azt hitte, hogy a főispáni levél udvarias megszólítása — kinevezés. Önök nagyságos Asszonyaim, ugye már nem olyan naivak és nem várnak főispáni kinevezésre, hanem a legtermészetesebb valaminek tartják, hogy nagyságos asszonyok, amiért pedig Márika nagyságos asszonyt mindenki úgy hívta a háta mögött, hogy „hóbortos Márika.”

Bocsánatot kérek, nagyságos Asszonyaim, ha hosszúra nyúlt a mesém, de legyen mentsége az, hogy nem is mese. Csókolom a kezüket,

Kopraló Gergely
városi adótiszt és nagyságos úr.

kor oly közlékeny Márika tekintetes asszony a viláért se árulta volna el a titkát. Csak ragyogó ábrázatán látszott, hogy valami különös nagy öröm ugrál, fickándozik szívében. Oly nagy öröm, hogy annak a suhárak nem fértek el mind a bensejében és kiültek az arcára is.

Miután Márika néni elkészült a külömböző rendelkezésekkel, öltözködni kezdett. Előkerültek a Kossuth temetése óta lákat alatt őrzött drága, szép ékszerek is. Mire a hóbortos ispán jelentette, hogy a tornácon egybe a cselédek és parancs szerint ünneplőben várják a cselédek asszonyukat, Márika néni már teljes díszben ragyogott. Azután kivette a kasztélyból a reggel érkezett főispáni levelet és nagy méltósággal megjelent a tornácon egy-egy szólott kedvelt hiveihez:

— Kedves, hűséges cselédeim! Özvegy szentgyörgyi Zabolay Mózesné, született lécsfalvi Lécsfalvy Márika tekintetes asszony meghalt, nincs többé!

A cselédek a bevezetésre úgy megrökönyödtek, hogy egyszerre, mintha összebeszéltek volna, hányták magukra a keresztet e szavak kíséretében:

— Minden jó lélek dicséri az Urat!

Ez azonban nem hozta zavarba Márika

— Látom, kedves, hű cselédeim, hogy különösnek találjátok a dolgot és nem értitek.

Vendéglőben

KÁVÉHÁZBAN

Fűszerkereskedésben

Csemegeüzletben

MINDENÜTT KÉRJEN HATÁROZOTTAN

SZT. ISTVÁN

duplamalátasört.

Csak ez az eredeti, a valódi!!!

ÓVAKODJÉK

az UTÁNZATOKTÓL!!